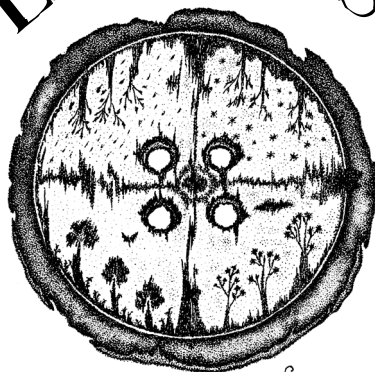

Світлана Луцкова

EX LIBRIS

В. Луцкова

КВІТНЯ

ПІД СОНЯЧНИМ ДОЩЕМ ДО СНІГУ ЗОЛОТОГО

Цілком погоджуюся зі словами, які приписують великому німецькому поетові Йоганну Вольфгангу фон Гете: «щоби зрозуміти, відчути поета, треба побувати на його батьківщині. Адже кожен описує свої первісні враження від цього світу, які склалися ще у дитинстві, десь до п'ятирічного віку...»

Я би лише уточнив — на малій батьківщині.

Малу батьківщину Світлани Луцкової я знаю, відчуваю, люблю й часто буваю там... Бо це і моя батьківщина — історична Волинь.

Я зустрівся зі Світланою у душевному товаристві земляків і колег, коли викладав літературну творчість в Острозькій академії, де, виявляється, раніше працювала ця світла волинська жінка. Згодом доля змусила її покинути рідне гніздо та поїхати до Італії, де вона й живе тепер... і працює, і виховує сина... і пише вірші, беручи активну віртуальну участь в літературному процесі на поетичних сайтах, а ще допомагає морально та матеріально (знаю) своїм браттям по крові і браттям по духу...

Чому Світлана Луцкова пише вірші?..

Сумніваюся, що хтось може вичерпно відповісти на це питання: «Чому людина складає вірші, творить?»...

Тому й не запитую Світлану про це в епізодичних телефонних розмовах та емейлових листах, бо в самій Італії, до речі, об'їздивши півсвіту, аз грішний, ще фізично не був... Хоча метафізично, здається, давно знаю її, древню, спартанську, первісно християнську, із руїнами древнього Риму, готичними соборами та райськими узбережжями, віллами... легендарними Данте, Петраркою, Боккаччо, палаццо дей Норманні — де Фрідріх II влаштовував збори поетів... Мені здається, що я був на тих зборах і ще буду... разом зі Світланою Луцковою.

Адже жити з лірично-драматичним серцем в Італії — це вже поезія.

Адже для щастя потрібно так мало: усвідомити, що ти щасливий!..

* * *

Якби Світлана почала писати уже в Італії, можна було б допустити, що це у неї від болючої ностальгії, замість молитви, до молитви, заспів (адже поезія — то музика, що написана словами), підготовка до розмови із Всевишнім, врешті — своя молитва.

Але вона рятувала свою душу віршами ще до Італії, в Україні, де — сама з родини вчителів — працювала журналістом...

Попри все і вся, Світлана Луцкова не асоціюється у мене з українським діаспорним поетом, як дехто із українськомовних поетів, представників різних еміграційних хвиль, той же Євген Маланюк, Богдан Рубчак, скажімо, чи вже молодший Василь Махно...

Але вона не є мені й сільським поетом, хоча, як і я, народилася в селі (с. Майків Гощанського району Рівненської області).

Вона є поетом органічним, бо виросла з волинською природою — як мавка, як русалка, як верба, як лелеченя у гнізді на солом'яній стрісі, під якою тепер висить сателітарна антена...

Такий собі натуральний постмодерн життєтексту.

Хоча власне віршам Світлани ніяких «ізмів» не пришиєш при всьому теоретично-практичному бажанні. Вони прозорі, світлі, добрі й теплі, як... курячий дощ (краплистий дощ у сонячний день)...

Пам'ятаю, як ми любили такий дощ у дитинстві.

Тепер він мені здається золотим. Як і, я впевнений, Світлані. Але мені — лише з відстані часу. А їй — із відстані часопростору...

Хоча, здається, італійські ландшафти, кольори, запахи, звуки, доторки не знайшли собі затишного місця у гніздечках художніх тропів нашої поетеси, яка

*...вчить за образи кровні
Платити лише добром,
Й розписує чорні повні
Зеленим своїм пером...*

Тобто, християнські світоглядні мотиви — очевидна основа авторки, основа її книги віршів, до якої причетні видавництво «Навчальна книга — Богдан» та сама й чудовий поет і художник Ганна Осадко, які були співторцями і моїх двох книг.

Тому я спокійний за добру і високопрофесійну Світланину компанію та за обрамлення її пронизливої, довірливої, як розмова перевічених у боях і житейських перипетіях друзів, лірики, як от:

*Знаю, хащі провин відпускають на світ одиниць,
Їхні бранці подібні на душі завчасно померлих,
Танцівниці дощу у зів'ялі долоні суніць
Неохоче збирають розсипані поспіхом перли.*

Тобто, як бачимо-чуємо, Луцкова конструктивно не задумується над ритмами, римами, метафорами, бо вона володіє ним, як музикант інструментом, — автоматично, фокусуючи енергію своєї душі на вольтовій дузі-містку передачі її умовному чи конкретному реципієнту, врешті — самій собі далекій... минулій чи майбутній, у вертикаль чи горизонталь, — не має значення, бо духовні речі не мають конструкції та полюси в них міняються місцями за певних екзистенційних умов.

Чому книга названа «Ex libris квітня» — не знаю і не хочу наразі знати від самої авторки, адже це дає мені, усім нам, первинним і первісним її читачам, більший розмах для фантазій: можливо, Світлана Луцкова, як і кожна Жінка, хоче завжди zostаватися весняною, квітневою... бо ж екслібрис — (лат. Ex libris — книжковий знак, невелика художньо виконана етикетка, де вказано, кому

належить книжка) — це своєрідний маркер своєї території часу, де поетичній душі найкомфортніше — як у маминому лоні... А можливо...

Жінки-міщанки люблять секрети, а Жінки-поети і Жінки-Музи поважно люблять тайни.

Нехай це буде тайною Світлани Луцкової.

Адже й сама поезія — велика Тайна.

І чим далі географічно та ментально читач від Волині, тим, здається мені, дивовижніший художній світ поставатиме для нього з віршів цієї книги, адже все справжнє, органічне, велике видно з відстані... чому такий солодкий дим вітчизни, така смачна вода з рідного колодязя і чорний хліб дитинства після довгої часопросторової розлуки — у прямопропорційній залежності.

Знакова назва одного тексту — «Дівчинка пише вірші», адже вона підтверджує сказані вище слова: «... кожен поет описує свої первісні враження від цього світу, які склалися в нього у його дитинстві — десь до п'ятирічного віку»...

Бо насправду, вірші у жінці пише ота збережена нею в собі дівчинка...

Звідси й екзистенційна сповідь автора у вірші «Стала зрідка писати...» — про закономірні відчуття людини на віковому екваторі:

*Стала зрідка писати, напевно, ще рідше, ніж плакати, —
Зачаровану вершиницю твій поцілунок не спас.
А узліссями тиші блукає стриожена папороть
і виношує квітку. Та, зрештою, що їй до нас...*

Тобто, з одного боку Світлана Луцкова ніби й нічого нового формально, тематично, образно не відкриває снобу-читачу, якщо забрати екзотичний автобіографічний життєтекст, а з іншого — експериментує з формозмістами («Бере-дзень»), який явно —

Поезія. Але вона й не спотикає читача цілком милою і професійною, адекватною психо-фізичному її стану своєю лірично-драматичною вербальною стихією, окремі тонкі енергетичні згустки якої мають повне право стати піснею зараз чи в майбутньому, десь та-ам... тобто зостатися, бо ж нікому (за Тютчевим) «не дано передбачити, як наше слово відгукнеться»...

* * *

А наразі вірші цієї книги — поезія, яку просто хочеться смакувати, не розкладаючи її природну гармонію алгеброю, не вкладаючи у формули, моделі, рамки...

Отож, хто має серце, нехай радіє, біжучи під краплистим дощем без парасолі (бо парасолею є саме небо), ось такому, приміром, відкриваючи навімання:

*Оголюється серце. О, коли б
По-справжньому зуміла змалювати я
Вогонь осінній і дими колиб,
І нас — дітей кленового багаття,*

Або:

*Неспівоча пташина — твоя молода сивина —
Розгорнула крило і, збентежена, знову принишкла.
Три миттєвості літа, — й життя розбивається на
Три верлібри казкові, на три золочені горішки.*

Чи:

*Церква літа. Фрески в церкві
Чебрецеві, сонця лик.
Мерехтить свіча люцерки,
Мироточить кривавник.*

*Там, у церкві літа — рими
Різнотрав'я, дзвін бджоли
Й ми — безпечні пілігрими.
Не питай лише, коли*

*І кому просили долі,
Затіняючи полин,
Там, у церкві, три тополі
І самотній тополин.*

І так далі, з поезією сонячного дощу — до золотого снігу дитинства, під парасолею неба — до усвідомлення щемкого пульсуючого щастя як любові до життя в усіх його медових і болючих проявах — попри все і вся...

*Ігор Павлюк, поет, науковець,
член Асоціації Європейських письменників.*

* * *

Перші слова беріз,
Перший екслібрис квітня.
Сонце — блідий Нарцис —
Дивиться в люстро мідне.

Гриви гнідих сторіч
Всипано вщент зірками.
Котить по небу ніч
Сонце — сізифів камінь.

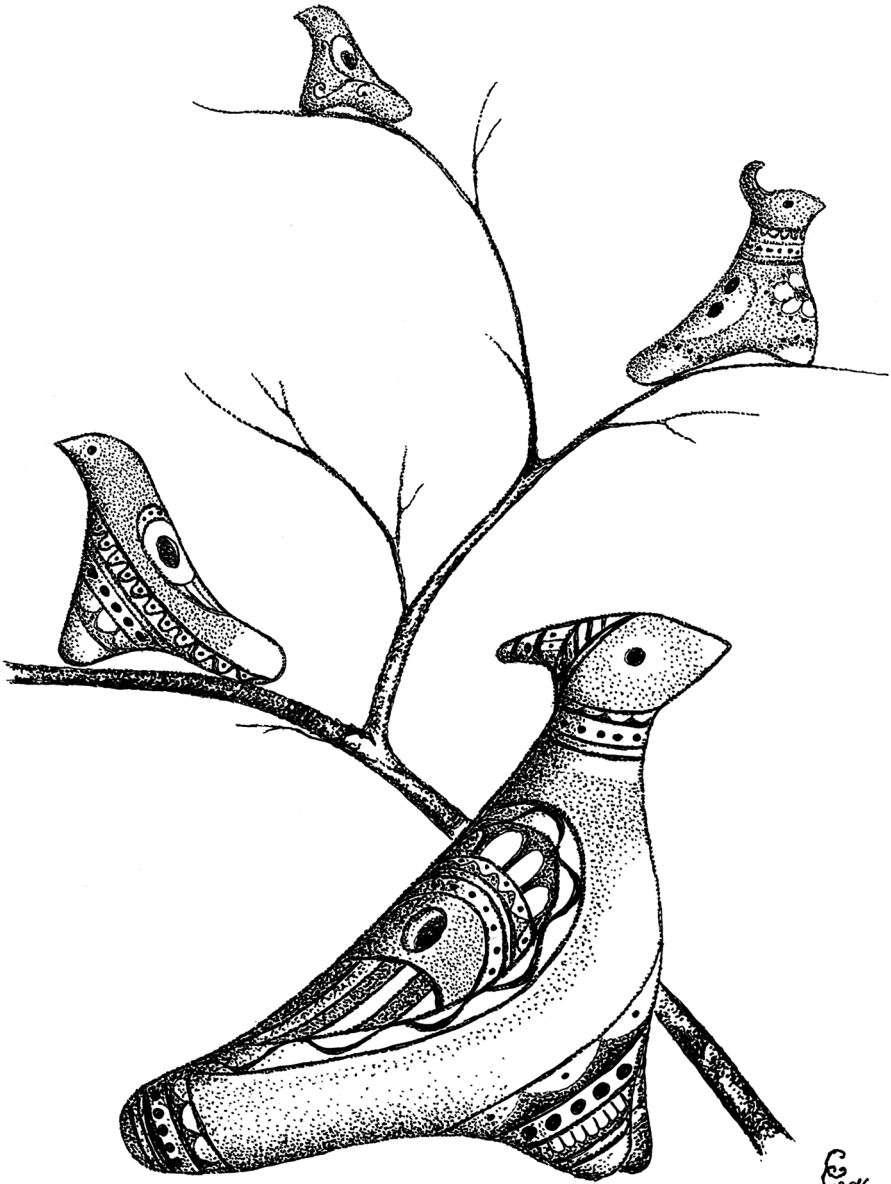
Кроки нових предтеч
Лунко рубають кригу.
Сонце — дамоклів меч
Над головою снігу.

* * *

У дощ зайду, у дзвін його журби,
У дзеркала прелюдій та елегій,
Де первоцвіти і пташиний легіт
Гірчать весною, мов кора верби,

Де щастя наше схоже на полин,
М'який полин, безвусий, зовсім юний,
Де світлотіні райдужних краплин
Тихцем торкають струни світлосуму:

Вода — верба — вода — верба — вода...
Весна — як Бог — завжди приходиться звище.
А я в її руках — вербовий свищик,
Що ненароком випав із гнізда.

Erol

ТРИЛИСНИК

Чумацьким Шляхом котиться гарба.
Як цвіркуни, скриплять її колеса.
Сльозини бджіл під віями кульбаб
Видзвонюють. Закохані у плесо

Божки латаття, кладочка оця,
Сліди човна, загубленого в Леті.
Усе життя — стебло о трьох серцях:
Одне — твоє, одне — моє. А третє?..